

Marijampolės savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigų, pasirengimo įtraukiajam ugdymui, įsivertinimas

Tyrimo užsakovas ir organizatorius: Marijampolės savivaldybės administracijos
švietimo, kultūros ir sporto skyrius

Tyrimo vykdytojas: Marijampolės savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba

Tyrimo vykdymo laikotarpis: **2021 m. rugpjūčio - rugsėjo mėn.**

Tyrimo procesas, būdas:

DĖL PASIRENGIMO ĮGYVENDINTI ĮTRAUKŪJĮ UGDYMĄ MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE

Vadovaudamiesi Valstybinėje švietimo 2013–2022 m. strategijoje, Geros mokyklos koncepcijoje suformuluota perėjimo nuo švietimo visiems prie švietimo kiekvienam, suasmeninto ugdymo(si) ir mokymo(si) nuostata ir atsižvelgdami į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2021–2024 m. veiksmų planą, kuris ruošiamas rengiantis įgyvendinti nuo 2024 m. įsigaliosiančius Švietimo įstatymo pakeitimus, ugdymo įstaigose įtvirtinančius įtraukties principą, siunčiame klausimyną.

Prašome įsivertinti pasirengimą įgyvendinti įtraukujį ugdymą ir švietimo pagalbos organizavimą Jūsų švietimo įstaigoje pagal pridedamą klausimyną.

Apklauso duomenis iki 2021 m. rugsėjo 9 d. pateikti Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriui bei Marijampolės savivaldybės pedagoginei psichologinei tarnybai elektroninio pašto adresu tarnybamarjampole@gmail.com

PRIDEDAMA. 6 lapai.

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ŠVIETIMO, KULTŪROS IR SPORTO SKYRIUS

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus a. 1, 68307 Marijampolė.
Draugystės kvartalas ir staigorių Jariūnų amžinųjų rūšių, kodas 188769115.
Sveikatos darbuotojų tel. (8 343) 90 076, el. p. skai@marjampole.lt

Marijampolės savivaldybės švietimo įstaigoms

2021-07- Nr. SA- (23.7 E)

DĖL PASIRENGIMO ĮGYVENDINTI ĮTRAUKŪJĮ UGDYMĄ MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE

Vadovaudamiesi Valstybinėje švietimo 2013–2022 m. strategijoje, Geros mokyklos koncepcijoje suformuluota perėjimo nuo švietimo visiems prie švietimo kiekvienam, suasmeninto ugdymo(si) ir mokymo(si) nuostata ir atsižvelgdami į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2021–2024 m. veiksmų planą, kuris ruošiamas rengiantis įgyvendinti nuo 2024 m. įsigaliosiančius Švietimo įstatymo pakeitimus, ugdymo įstaigose įtvirtinančius įtraukties principą, siunčiame klausimyną.

Prašome įsivertinti pasirengimą įgyvendinti įtraukujį ugdymą ir švietimo pagalbos organizavimą Jūsų švietimo įstaigoje pagal pridedamą klausimyną.

Apklauso duomenis iki 2021 m. rugsėjo 9 d. pateikti Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriui bei Marijampolės savivaldybės pedagoginei psichologinei tarnybai elektroninio pašto adresu tarnybamarjampole@gmail.com

PRIDEDAMA. 6 lapai.

Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausiasis specialistas,
laikinai atliekantis Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjo
pareigines funkcijas

Saulius Druskis

L. Matusevičienė, tel. (8 343) 90 072, el. p. loreta.matuseviciene@marjampole.lt

TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Marijampolės savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigų apklausa atlikta

siekiant *pirminės pasirengimo įtraukčiai situacijos analizės*, kuri įgalintų:

- apžvelgti bendrojo ugdymo mokyklų pasirengimą sudaryti sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės;
- išsiaiškinti problemines mokyklų kultūros, politikos ir praktikos sritis;
- išsiaiškinti mokyklų švietimo pagalbos poreikius;
- daryti apibendrinančias išvadas ir teikti rekomendacijas strateginio planavimo tikslams savivaldybės bei instituciniuose lygmenyse.

Problemos aktualumas

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme,

Valstybinėje švietimo 2013–2022 m. strategijoje,

Geros mokyklos koncepcijoje (2015 m.)

suformuluota perėjimo nuo **švietimo visiems**

prie **švietimo kiekvienam,**

suasmeninto ugdymo(si) ir mokymo(si) nuostata.

Gera mokykla - tai kokybiška įtrauki mokykla

1. ASMENYBĖS ŪGTIS
2. GYVENIMAS MOKYKLOJE: SAVIRAIŠKUS DALYVAVIMAS
3. UGDYMASIS (MOKYMASIS): DIALOGIŠKAS IR TYRINĖJANTIS
4. UGDYMAS (MOKYMAS): PAREMIANTIS UGDYMĄSI (MOKYMĄSI)
5. DARBUOTOJAI: ASMENYBIŲ ĮVAIROVĖ
6. MOKYKLOS BENDRUOMENĖ: BESIMOKANTI ORGANIZACIJA
7. LYDERYSTĖ IR VADYBA: ĮGALINANČIOS
8. UGDYMO(SI) APLINKA: DINAMIŠKA, ATVIRA IR FUNKCIONALI
9. VIETOS BENDRUOMENĖ IR MOKYKLOS SAVININKO TEISES IR PAREIGAS
ĮGYVENDINANTI INSTITUCIJA, DALYVIŲ SUSIRINKIMAS (SAVININKAS): ĮSIPAREIGOJĘ

Gera mokykla - tai kokybiška įtrauki mokykla

- ⇒ Įtraukusis ugdymas nėra negalią turinčių vaikų ugdymas
- ⇒ Tai - ugdymas be atskirties, be diskriminacijos
- ⇒ Tai – sisteminės sąlygos visiems vaikams mokytis drauge
- ⇒ Aplinka derinama prie individualių vaiko gebėjimų, mokymosi poreikių ir aspiracijų, o ne vaikas derinamas prie aplinkos (programos, tikslų ir t.t.) standarto
- ⇒ Teorijos neužtenka, mums reikia politikos (konkrečios priemonės, valstybės ir mokyklų prievolės), nes atskirtis yra moraliai nepriimtina (Kofi Annan)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 IR 36 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 45¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2020 m. birželio 30 d. Nr. XIII-3268
Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Papildyti 5 straipsnį 5 punktu:

„5) įtrauktis – švietimo sistema sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.“

2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Mokinį, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą įgyvendina visos privalomąjį ir visuotinį švietimą teikiančios mokyklos, kiti švietimo teikėjai. Ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys nedidelių ir vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių, gali vykdyti daugiau kaip vienas mokytojas, ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, vykdo daugiau kaip vienas mokytojas. Kartu su mokytoju pagalbą mokiniui teikia švietimo pagalbos specialistai.“

3 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba

1. Specialiosios pedagoginės pagalbos paskirtis – didinti asmens, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą. Ją teikia asmenys, įgiję aukštąjį universitetinį ar jam lygiavertį išsilavinimą pagal specialiosios pedagogikos studijų programą, atitinkantys švietimo,

mokslo ir sporto ministro nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo asmenims iki mokslo metų, kuriais jiems sueina 21 metai, pabaigos, o tiems, kurie dėl ligos mokėsi su pertraukomis ir pateikė tokių pertraukų priežastį pagrindžiančius dokumentus, – iki mokslo metų, kuriais jiems sueina 23 metai, pabaigos, tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.

2. Specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymosi prieinamumą ir mokinio savarankiškumą. Ją teikia mokinio padėjėjas, gestų kalbos vertėjas ir kiti specialistai. Specialiosios pagalbos teikimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.

3. Pedagoginėse psichologinėse tarnybose, mokyklose dirbantys specialistai konsultuoja specialiosios pedagoginės pagalbos gavėjus, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus.“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XIV-455, 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15864

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 29 straipsnio 10 dalį.

5 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kurčijam sudaromos ir užtikrinamos sąlygos mokytis gimtosios (gestu) kalbos ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose.“

6 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„34 straipsnis. Švietimo prieinamumas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių

1. Švietimo prieinamumas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, užtikrinamas teikiant psichologinę, specialiąją pedagoginę, specialiąją, socialinę pedagoginę pagalbą, socialines, sveikatos priežiūras ir kitas paslaugas, aprūpinant ugdymuisi skirtomis techninėmis pagalbos priemonėmis mokykloje, specialiosiomis mokymo priemonėmis, pritaikant ugdymo aplinką (fizinę, informacinę) ir kitais įstatymų nustatytais būdais.

2. Mokinį, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo prieinamumu valstybinėse ir savivaldybių mokyklose rūpinasi savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), kitose mokyklose – savininkas (dalyvių susirinkimas).“

7 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Mokiniai į atitinkamą švietimo programą vykdančią mokyklą vežami keleiviniu transportu, mokykliniu autobusu arba kitu transportu. Mokinį vežiamoji keleiviniu transportu lengvatas nustato Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas. Siekiant užtikrinti švietimo prieinamumą, į mokyklą ir atgal privalo būti vežami kaimuose, miesteliuose toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos gyvenantys mokiniai, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, ir vaikai, kuriems paskirtas privalomas ikimokyklinis ugdymas. Vežimą į mokyklą ir atgal organizuoja valstybinės ir savivaldybės mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), kitų mokyklų – savininkas (dalyvių susirinkimas) savo nustatyta tvarka. Mokinį vežimo mokykliniu autobusu tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.“

2. Pripažinti netekusia galios 36 straipsnio 3 dalį.

8 straipsnis. Įstatymo papildymas 45¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 45¹ straipsniu:

„45¹ straipsnis. Mokinio pažymėjimas

1. Mokinio pažymėjimas yra dokumentas, patvirtinantis mokinio statusą. Mokinio pažymėjimas išduodamas mokiniui, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo arba formaliojo profesinio mokymo programą.

2. Mokinio pažymėjimo formą ir išdavimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras. Mokinio pažymėjimą išduoda mokykla arba kitas švietimo teikėjas.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 1 ir 8 straipsnius ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2024 m. rugsėjo 1 d.

2. Šio įstatymo 1 ir 8 straipsniai įsigalioja 2021 m. rugsėjo 1 d.

3. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 8 straipsnio įgyvendinamąjį teisės aktą, iki 2023 m. gruodžio 31 d. – kitus šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Lygiateisiškumo neužtikrinimas užtikrina diskriminuojantį švietimo pobūdį

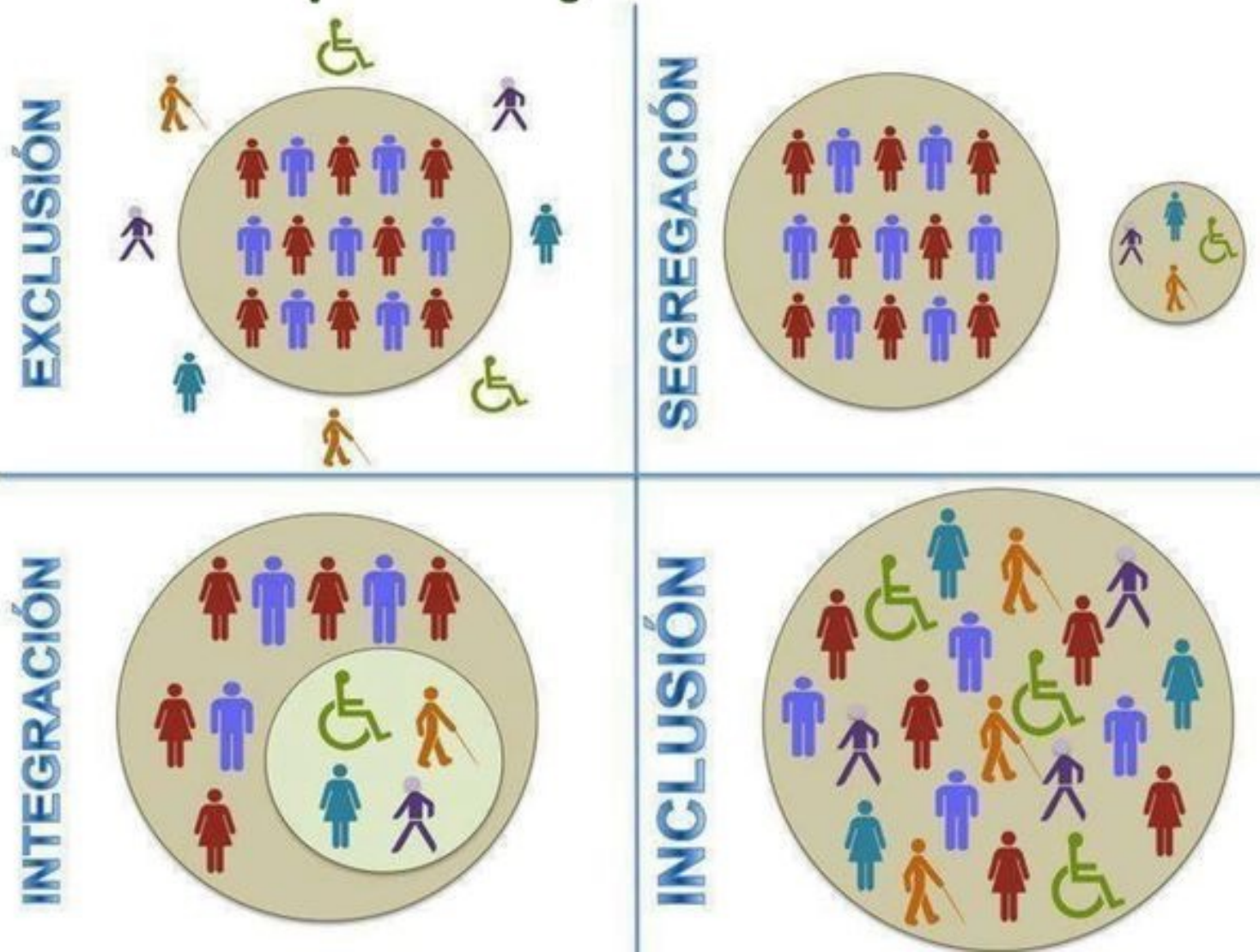
Skirtingos realybės:

Atskirtis

Segregacija

Integracija

Įtrauktis

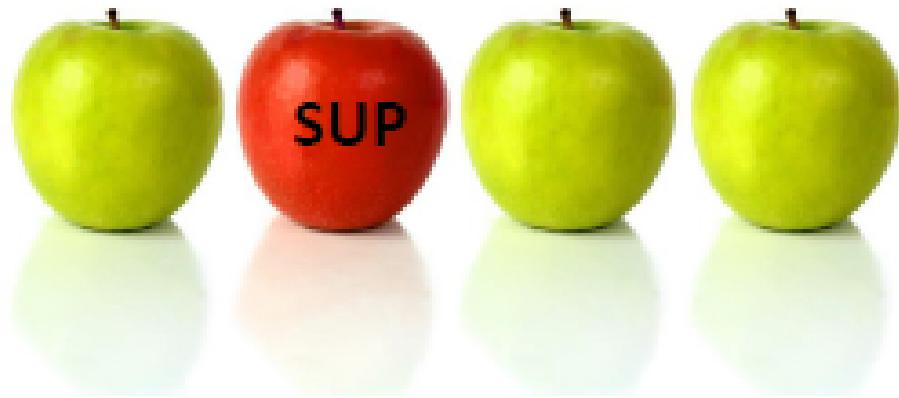

Diskriminacijos apraiškos

- **Tiesioginė** diskriminacija – elgesys su asmeniu, kai dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, rasės ar etninės priklausomybės, negalios, religijos ar įsitikinimų **taikomos prastesnės sąlygos**, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui.
- **Netiesioginė** diskriminacija - elgesys su asmeniu, kai dėl akivaizdžiai neutralių sąlygų, kriterijų ar taikomos praktikos tam tikrai kategorijai priklausantys **asmenys gali patekti tam tikru atžvilgiu į prastesnę padėtį nei kiti asmenys.**

Integracijos ir įtraukties principiniai skirtumai

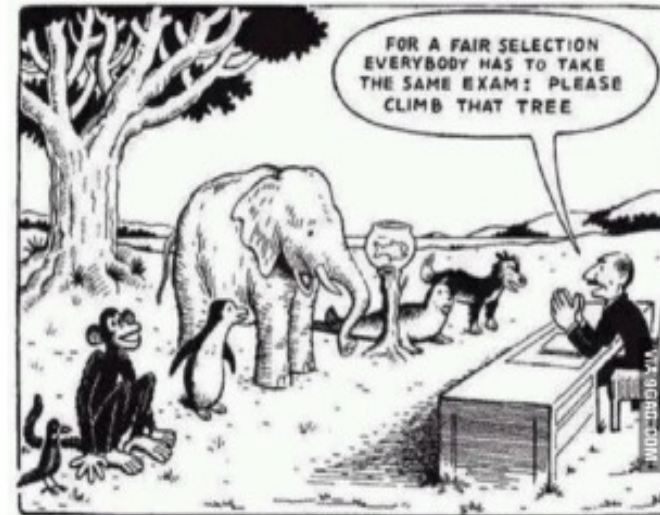
Kitokių - specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių - mokinių įtraukimas

Įvairovė plačiaja prasme ir jos priėmimas

LYGYBĖS PRINCIPAS ŠVIETIMO SISTEMOJE

Our Education System

"Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid."

- Albert Einstein

„Jei teisime žuvį, kad ji nemoka lipti į medį, ji nugyvens visą gyvenimą manydama, kad yra kvaila“

LYGIOS GALIMYBĖS IR LYGIAVERTIŠKUMAS

LR ŠVIETIMO ĮSTATYMAS

5 straipsnis. Švietimo sistemos principai

Švietimo sistemos principai yra šie:

1) **lygios galimybės** – švietimo sistema yra socialiai teisinga, ji užtikrina asmens teisių įgyvendinimą, kiekvienam asmeniui ji laiduoja švietimo prieinamumą, bendrojo išsilavinimo bei pirmosios kvalifikacijos įgijimą ir sudaro sąlygas tobulinti turimą kvalifikaciją ar įgyti naują;

Užtikrinant lygias teises ir galimybes, asmenims suteikiama daug skirtingos paramos, kad jie galėtų lygiaverčiai dalyvauti ugdyme

LYGIATEISIŠKUMAS, LYGIAVERTIŠKUMAS IR ĮTRAUKTIS

LR ŠVIETIMO ĮSTATYMAS

5 straipsnis. Švietimo sistemos principai

Švietimo sistemos principai yra šie:

5) **įtrauktis** – švietimo sistema sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. XIII-3268, 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-10, i. k. 2020-15543

ĮTRAUKTIS -

švietimo sistema sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.

EQUALITY VERSUS EQUITY

In the first image, it is assumed that everyone will benefit from the same supports. They are being treated equally.

In the second image, individuals are given different supports to make it possible for them to have equal access to the game. They are being treated equitably.

In the third image, all three can see the game without any supports or accommodations because the cause of the inequity was addressed. The systemic barrier has been removed.

Problema ir jos aktualumas:

Švietimo įstatymo pakeitimai nuo 2024 m.

2024 m. rugsėjį įsigalios Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimas ir

įstatymo papildymas 45 straipsniu, kurie numato, kad

kiekvienam vaikui turi būti sudarytos

sąlygos ugdytis artimiausioje ugdymo

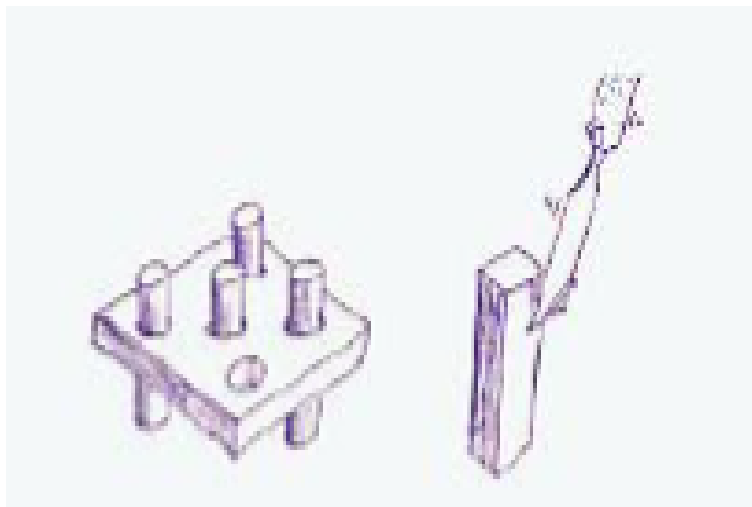
įstaigoje (darželyje, mokykloje) kartu su

savo bendraamžiais.

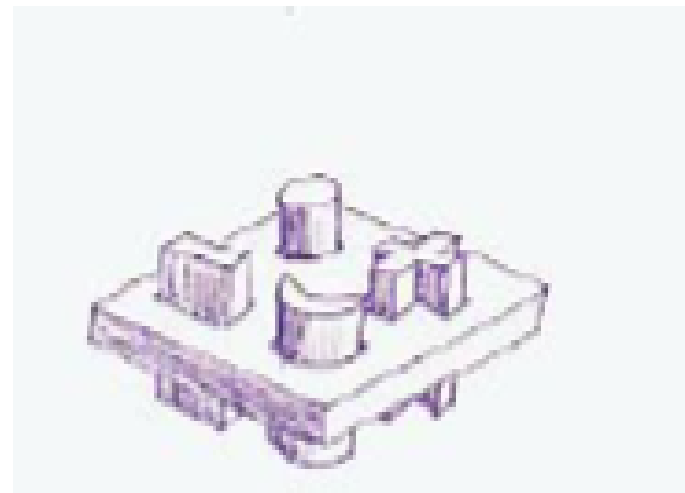
Problema ir jos aktualumas: Švietimo įstatymo pakeitimai nuo 2024 m.

1. Įtraukties principo švietime praktinis įgyvendinimas
2. Pedagogų etikos kodekso reikalavimų pažeidimo reglamentavimas
3. Kelių mokytojų pagalbos klasėse reglamentavimas, kai jose mokysis SUP turintys mokiniai (kartu su mokytoju pagalbą mokiniams teiks švietimo pagalbos specialistai)
4. Netenka galios Švietimo įst. 29 str. 10 p. , kol kas dar leidžiantis mokykloms nepriimti SUP turinčių mokinių
5. Naujai apibrėžti švietimo prieinamumo reikalavimai SUP turintiems mokiniams

Problemos aktualumas:
Įvairovė – problema ar galimybė ?
Ką būtina keisti?

Integracijos etapas

Įtraukiojo ugdymo etapas

PROBLEMA IR JOS AKTUALUMAS

Tyrimo hipotezė: Marijampolės savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigos dar gali būti nepakankamai pasirengusios sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.

Tyrimo apklausos imties charakteristika:

Respondentai -17 Marijampolės savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų

(apklausoje nedalyvavo ikimokyklinio ugdymo įstaigos)

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Baltyčio g. 19, LT- 68298 Marijampolė.

Duomenys kaupiami ir saugojami Juridinių asmenų registre, kodas 151494178.

Tarnybos duomenys: tel. (8 343) 50472, faks. (8 343) 50472, el. p. tarnybamarijampole@gmail.com

Marijampolės savivaldybės administracijos
Švietimo, kultūros ir sporto skyriui

2021-09-

Nr. 2-

DĖL PASIRENGIMO ĮGYVENDINTI ĮTRAUKŪJĮ UGDYMĄ MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE ĮSIVERTINIMO

Informuojame, kad pasirengimo įgyvendinti įtraukūjį ugdymą Marijampolės savivaldybės švietimo įstaigose įsivertinimo klausimynus Marijampolės savivaldybės pedagoginei psichologinei tarnybai pateikė:

1. Marijampolės „Saulės“ pradinė mokykla
2. Marijampolės „Smalsučio“ pradinė mokykla
3. Marijampolės Jono Totoraičio progimnazija
4. Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazija
5. Marijampolės Petro Armino progimnazija
6. Marijampolės „Šaltinio“ progimnazija
7. Marijampolės šv. Cecilijos gimnazija
8. Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras
9. Marijampolės „Ziburėlio“ mokykla - daugiafunkcis centras
10. Marijampolės sav. Želšvos progimnazija
11. Marijampolės sav. Mokolų progimnazija
12. Marijampolės Sūduvos gimnazija
13. Marijampolės sav. Igliaukos Anzelmo Matučio gimnazija
14. Marijampolės sav. Liudvinavo K. Borutos gimnazija
15. Marijampolės Rygiškiškių Jono gimnazija

Iki rugsėjo 15 d. klausimynų nepateikė Marijampolės „Ryto“ pagrindinė mokykla ir Marijampolės sav. Sasnavos pagrindinė mokykla.

Apklauso anketos sudarymo principai ir turinys:

Pagrindinis **tikslas** - pateikti tikslingus klausimus trijose esminėse įtraukiojo ugdymo srityse, inicijuojančius aktyvų respondentų įsitraukimą į pasirengimo įtraukčiai situacijos savianalizę įstaigoje.

Apklauso metodas – apklausa raštu

Klausimų sritys - įtraukiojo ugdymo **kultūra, politika, praktika** įstaigoje

Klausimų struktūra – struktūruoti ir nestruktūruoti klausimai

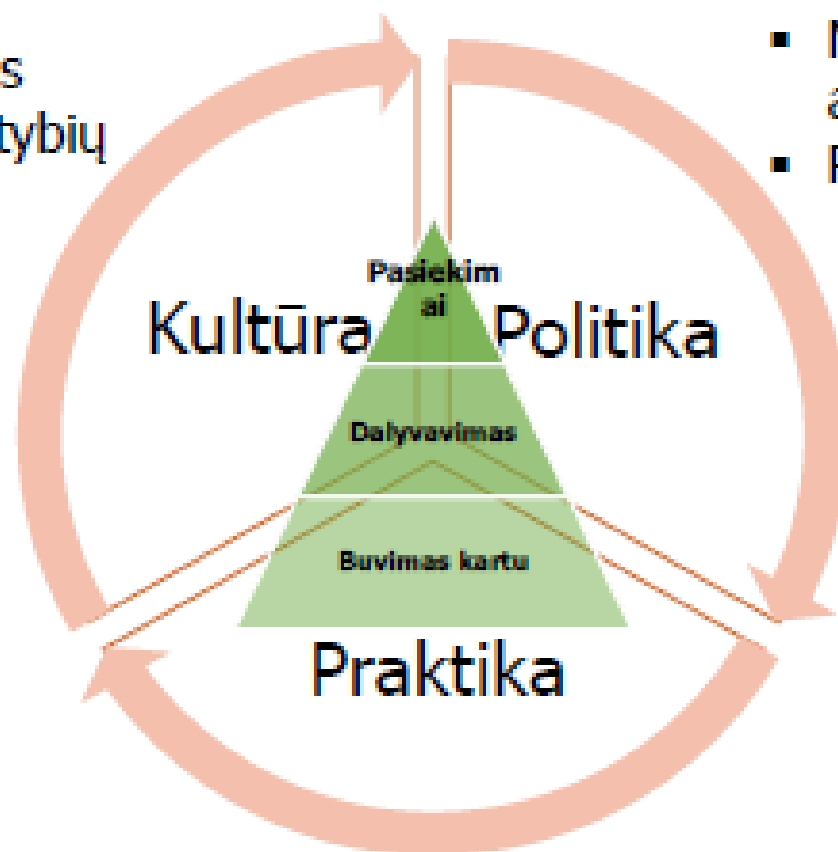
Struktūruoti klausimai turėjo 5 atsakymų variantus (puikiai, gerai, pakankamai, patenkinamai, nepatenkinamai). Atviri klausimai pateikti žvalgomajam tyrimui apie respondentų individualius situacijos vertinimus)

Klausimų skalės tipas – intervalinė skalė

Nuomonių vertinimo metodai : apibūdinimo - vidurkis, duomenų analizės – koreliacijos, variacijos

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS MOKYKLOS KAITOS KONTEKSTE

- Bendruomenės kūrimas
- Įtraukiojo ugdymo vertybių puoselėjimas

- Mokyklos prieinamumas, atvirumas
- Pagalba įvairovei

- Ugdymo(si) turinio konstravimas
- Mokymosi orkestruotė
- Resursų valdymas

Įtraukiojo ugdymo sampratos dimensija:

**Kultūra: bendruomenės kūrimas,
įtraukiojo ugdymo vertybių puoselėjimas**

Per šią dimensiją **kuriama saugi, priimanti, bendradarbiaujanti bendruomenė, kur kiekvienas jaučiasi vertingas.**

Inkliuzinio/įtraukiojo ugdymo vertybės visiems žinomos (visiems mokyklos darbuotojams, mokiniams, tėvams ir kt.), suprantamos, jomis dalijamasi.

Inkliuzinio /įtraukiojo ugdymo pincipais ir vertybėmis remiamasi priimant sprendimus susijusius su mokyklos politika ir kasdiene praktika klasėje.

Įtraukiojo ugdymo sampratos dimensijos:

Politika: mokyklos prieinamumas, atvirumas,
pagalba įvairovei

Per šią dimensiją **užtikrinama**, kad **inkliuzinio/įtraukiojo ugdymo idėjos** atsispindėtų **visuose mokyklos dokumentuose**, planuose.

Vykdoma tokia **politika**, kuri **skatina kiekvieno įsitraukimą ir dalyvavimą** nuo pat pirmos tapimo bendruomenės nariu dienos.

Pokyčiai strategiškai planuojami. Bet kokia **pagalba teikiama vadovaujantis inkliuzijos/įtraukties principais**.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO POLITIKOS ĮSTAIGOJE ĮSIVERTINIMAS:						
18	Kaip vertinate fizinės aplinkos pritaikymą jūsų įstaigoje įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams?					
19	Kaip vertinate vaikų/jaunuolių pirminio pažinimo, situacijos analizės ir pagalbos sistemą jūsų įstaigoje, naujai atvykstantiems mokiniams?					
20	Kaip vertinate kiekvieno besimokančiojo individualumo, jo galimybių pažinimo, pripažinimo bei stiprinimo politiką instituciniame lygmenyje?					
21	Kaip vertinate ugdymosi prieinamumą jūsų švietimo įstaigoje vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams?					
22	Kaip vertinate esminių įtraukties filosofijos nuostatų ir universalus dizaino mokymuisi strategijos diegimą jūsų įstaigoje?					
	Kaip vertinate individualios visų mokinių pažangos planavimą jūsų įstaigos veiklos strateginio planavimo dokumentuose?					
23	Kaip vertinate dėmesį, skiriamą individualizuoto ugdymo planavimui, įstaigos rengiamame metiniame ugdymo plane (arba ikimokyklinio ugdymo programoje)?					
24	Kaip vertinate lyderystę ir vadybinius sprendimus, įgyvendinant įtraukties politiką jūsų švietimo įstaigoje?					
25	Kaip vertinate pažangos stebėjimo sistemą mokykloje visiems mokiniams?					
26	Kaip vertinate individualios mokinio pažangos įsivertinimo sistemą jūsų įstaigoje?					
27	Kaip vertinate operatyvios pagalbos sistemą visiems mokiniams mokyklos lygmeniu?					
28	Kaip vertinate operatyvios pagalbos sistemą visiems mokiniams klasės lygmenyje?					
29	Kaip vertinate lygių galimybių principo diegimo praktiką jūsų ugdymo įstaigoje, įtraukiojo ugdymo kontekste?					
30	Kaip vertinate kontekstualumo principo diegimo praktiką jūsų ugdymo įstaigoje, įtraukiojo ugdymo kontekste?					
31	Kaip vertinate veiksmingumo principo diegimo praktiką jūsų ugdymo įstaigoje, įtraukiojo ugdymo kontekste?					

32	Kaip vertinate inovacijų diegimo politiką jūsų ugdymo įstaigoje, įtraukiojo ugdymo kontekste?					
33	Kaip vertinate įtraukties kliūčių šalinimo ir pagalbos sistemą jūsų įstaigoje, turintiems talentų, gabumų, sunkumų ir/ar specialiųjų ugdymosi poreikių?					
34	Kaip vertinate švietimo pagalbos sistemą jūsų įstaigoje: pagalbos mokiniams planavimą, organizavimą, Vaiko gerovės komisijos veiklą ir švietimo pagalbos koordinavimo veiksmingumą?					
35	Kaip vertinate pedagogų profesines kvalifikacijas ir pasirengimą diegti personalizuoto ir ugdymo strategijas?					
36	Kaip vertinate mokinių savivertės stiprinimo ir pasitikėjimo savimi skatinimo politiką?					
37	Kaip vertinate atskirties mažinimo politiką?					
38	Kaip vertinate mokyklos nelankymo priežasčių ieškojimo ir šalinimo politiką?					
39	Kaip vertinate patyčių prevencijos politiką?					

Kokias tobulintinas įtraukiojo ugdymo politikos sritis išskirtumėte kaip prioritetingas jūsų ugdymo įstaigoje?

Kokios pagalbos, išteklių ir/ar iniciatyvų reikia įtraukiojo ugdymo politikos gerinimui jūsų ugdymo įstaigoje?

Įtraukiojo ugdymo sampratos dimensijos:

**Praktika: mokymosi „orkestruotė“,
išteklių mobilizavimas**

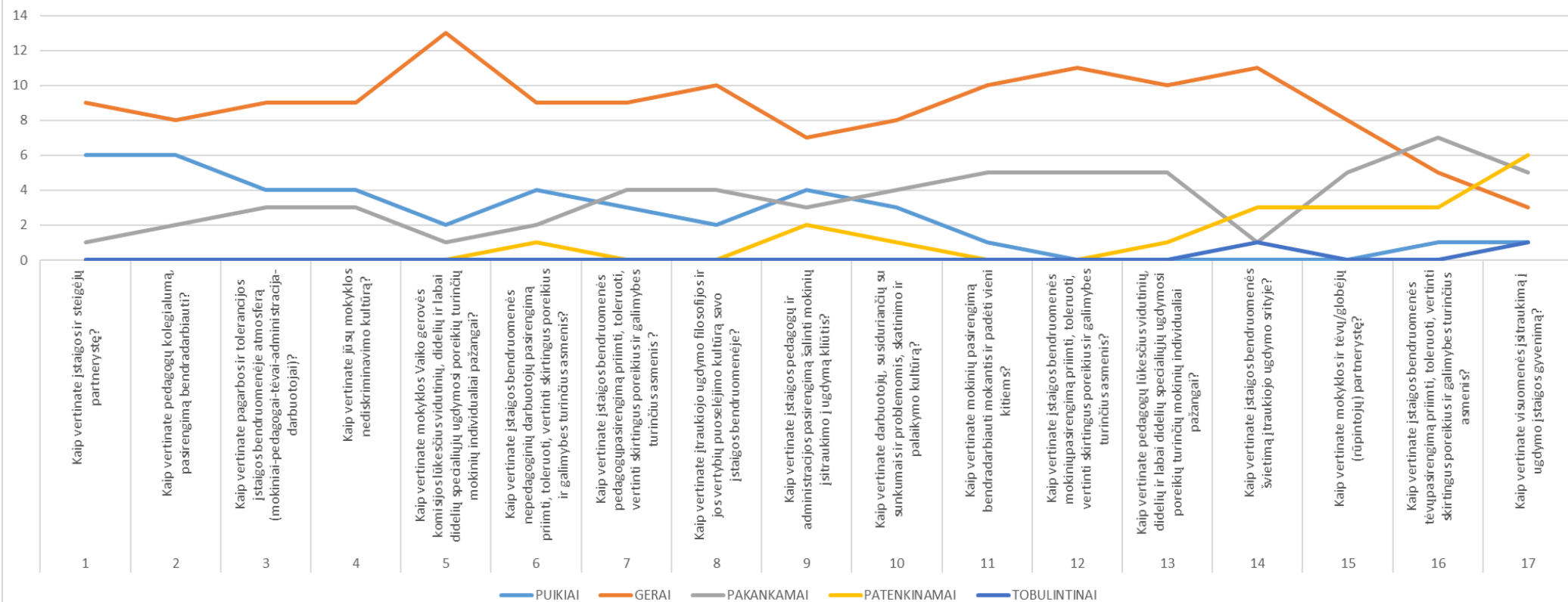
Tai kasdienės situacijos mokykloj, kuriose atsispindi mokyklos kultūra ir politika.

Pamokos planuojamos ir vykdomos atsižvelgiant į **besimokančiųjų įvairovę**.

Mokiniai – aktyvūs ugdymosi proceso **dalyviai** visuose jo etapuose.

Atrandami ir panaudojami (**mobilizuojami**) **visi galimi** materialiniai ir žmogiškieji **resursai** skatinantys mokymąsi ir dalyvavimą.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO KULTŪROS ĮSTAIGOSE ĮSIVERTINIMAS

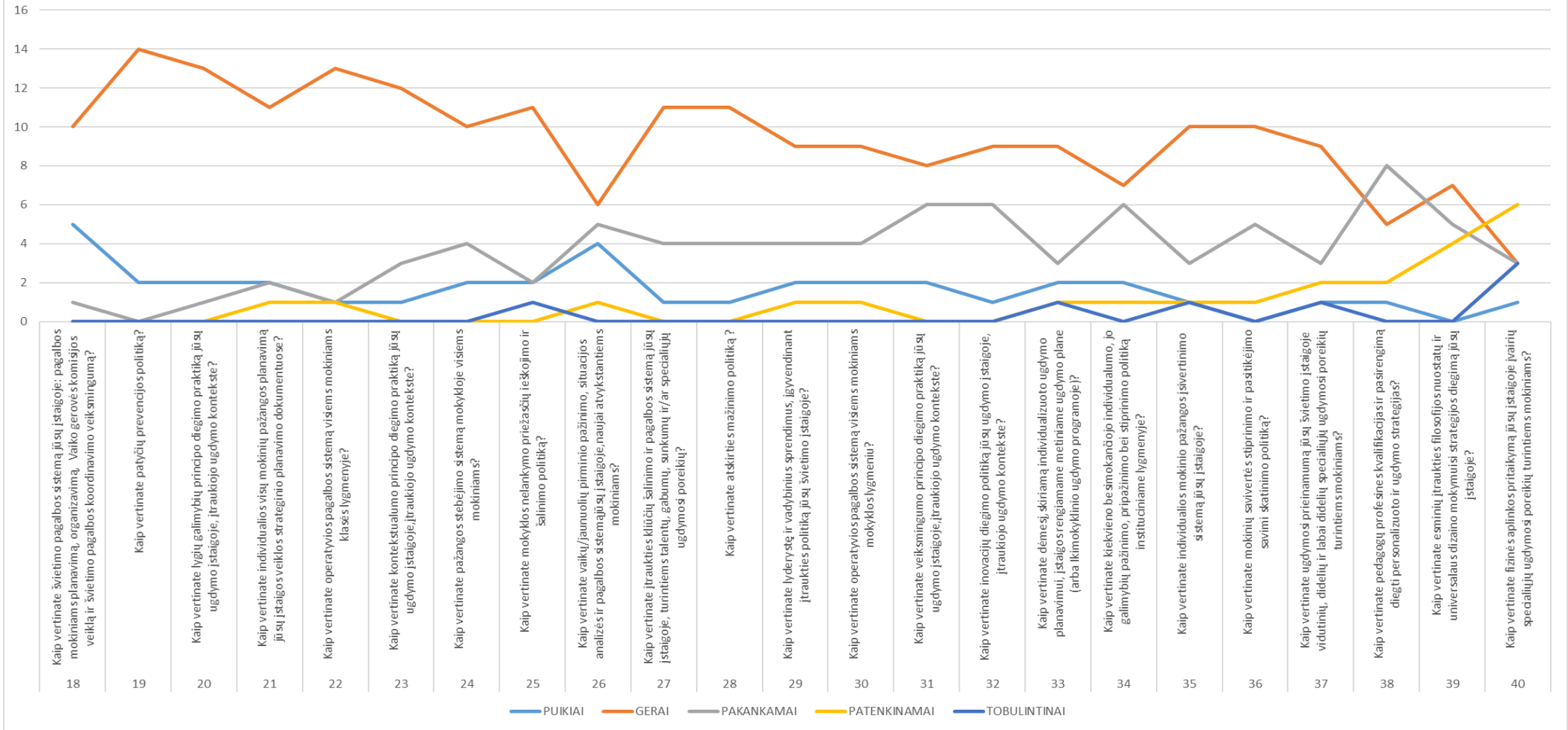

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
PUIKIAI	6	6	4	4	2	4	3	2	4	3	1	0	0	0	0	1	1
GERAI	9	8	9	9	13	9	9	10	7	8	10	11	10	11	8	5	3
PAKANKAMAI	1	2	3	3	1	2	4	4	3	4	5	5	5	1	5	7	5
PATENKINAMAI	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0	1	3	3	3	6
TOBULINTINAI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1

IŠVADOS:

- Įsivertindamos organizacinės įtraukties kultūros raišką, kuriant saugią, priimančią, bendradarbiaujančią bendruomenę Marijampolės bendrojo ugdymo mokyklos geriausiai įsivertino įstaigų ir steigėjų partnerystę, pedagogų kolegialumą ir pasirengimą bendradarbiauti, pagarbos ir tolerancijos įstaigos bendruomenėje atmosferą, nediskriminavimo kultūrą, Vaiko gerovės komisijos lūkesčius vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių pažangai.
- Įsivertindamos įtraukiojo ugdymo vertybių puoselėjimo kultūros prioritetus mokyklos mano, kad svarbiausia užduotis pasirengiant įtraukčiai - visuomenės įsitraukimas į ugdymo įstaigų gyvenimą, bendruomenės tėvų pasirengimo priimti, toleruoti, vertinti skirtingus poreikius ir galimybes turinčius asmenis stiprinimas, mokyklų ir tėvų/globėjų rūpintojų partnerystės skatinimas, o tik po to siektinas įstaigos bendruomenės švietimas ir pedagogų lūkesčių didinimas specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių individualiai pažangai

ĮTRAUKIOJO UGDYMO POLITIKOS ĮSTAIGOSE ĮSIVERTINIMAS

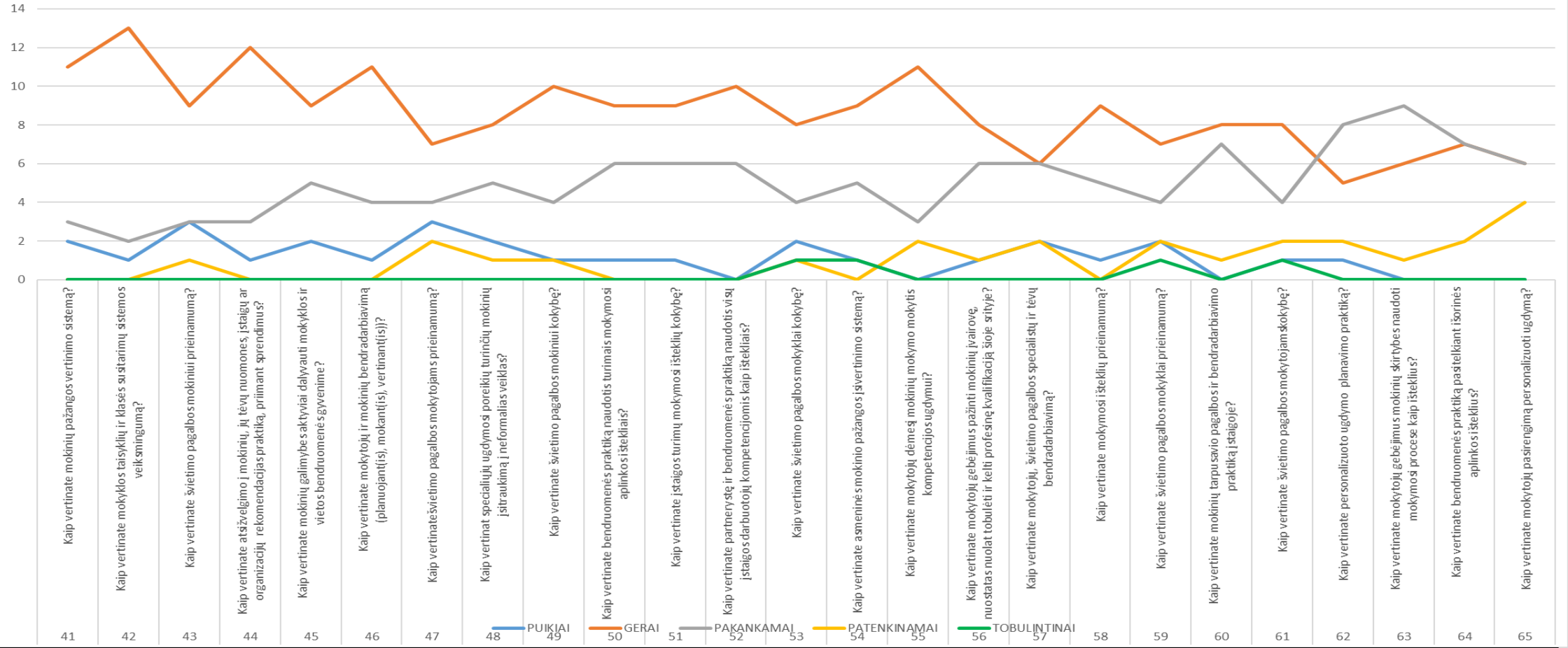

	PUKIAI	GERAI	PAKANKAMAI	PATENKINAMAI	TOBULINTINAI
PUKIAI	5	2	2	2	1
GERAI	10	14	13	11	13
PAKANKAMAI	1	0	1	2	1
PATENKINAMAI	0	0	0	1	1
TOBULINTINAI	0	0	0	0	0

IŠVADOS:

- Vertindamos organizacinės įtraukties politikos raišką, didinant mokyklų prieinamumą, atvirumą ir pagalbą mokinių įvairovei, Marijampolės bendrojo ugdymo mokyklos geriausiai įsivertino švietimo pagalbos sistemas įstaigose: pagalbos mokiniams planavimą, organizavimą, Vaiko gerovės komisijos veiklą ir švietimo pagalbos koordinavimo veiksmingumą, taip pat gerai įsivertino patyčių prevencijos politiką, lygių galimybių politikos diegimo praktiką, Individualios mokinių pažangos planavimą įstaigos veiklos strateginio planavimo dokumentuose, operatyvios pagalbos sistemą visiems mokiniams klasės lygmenyje.
-
- Vertindamos įtraukiojo ugdymo vertybių puoselėjimo politikos prioritetus mokyklos mano, kad kad svarbiausia užduotis pasirengiant įtraukčiai yra fizinės aplinkos pritaikymą įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, esminių įtraukties filosofijos nuostatų ir universalaus dizaino mokymuisi strategijos diegimą, pedagogų profesines kvalifikacijas ir pasirengimą diegti personalizuotas ugdymo strategijas.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO PRAKTIKOS ĮSTAIGOSE ĮSIVERTINIMAS

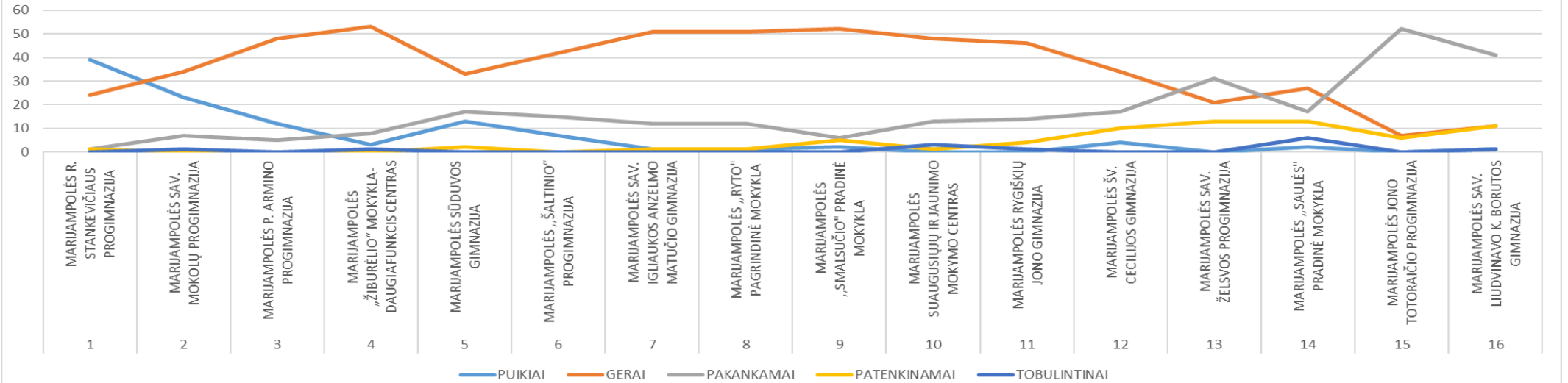

	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
PUIKIAI	2	1	3	1	2	1	3	2	1	1	1	0	2	1	0	1	2	1	2	0	1	1	0	0	0
GERAI	11	13	9	12	9	11	7	8	10	9	9	10	8	9	11	8	6	9	7	8	8	5	6	7	6
PAKANKAMAI	3	2	3	3	5	4	4	5	4	6	6	6	4	5	3	6	6	5	4	7	4	8	9	7	6
PATENKINAMAI	0	0	1	0	0	0	2	1	1	0	0	0	1	0	2	1	2	0	2	1	2	2	1	2	4
TOBULINTINAI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0

IŠVADOS:

- Apžvelgdamos organizacinės įtraukties praktikos raišką, mobilizuojant turimus išteklius ir resursus, aktyvinant visus ugdymosi proceso dalyvius, personalizuojant ugdymą ir stiprinant bendradarbiavimą Marijampolės bendrojo ugdymo mokyklos geriausiai įsivertino sekančius įtraukties praktikos aspektus - taikomas individualios mokinių pažangos vertinimo sistemas, mokyklos taisyklių ir klasės susitarimų sistemų veiksmingumą, švietimo pagalbos mokiniui prieinamumą, atsižvelgimą į nuomones, įstaigų ar organizacijų rekomendacijas, mokinių galimybes aktyviai dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės gyvenime.
- Vertindamos įtraukiojo ugdymo kasdienės praktikos prioritetus mokyklos mano, kad svarbiausia užduotis pasirengiant įtraukčiai - praktinis mokytojų pasirengimas personalizuoti ugdymą. Taip pat svarbiomis laiko bendruomenės praktika, pasitelkti išorinės aplinkos išteklius, mokytojų gebėjimus mokinių skirtybes ugdymo procese naudoti kaip išteklius, personalizuoto ugdymo planavimo praktiką bei švietimo pagalbos mokytojams kokybę.

UGDYMO ĮSTAIGŲ PASIRENGIMO ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMUI, PAGALBOS POLITIKOS IR ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMO ĮSIVERTINIMAS

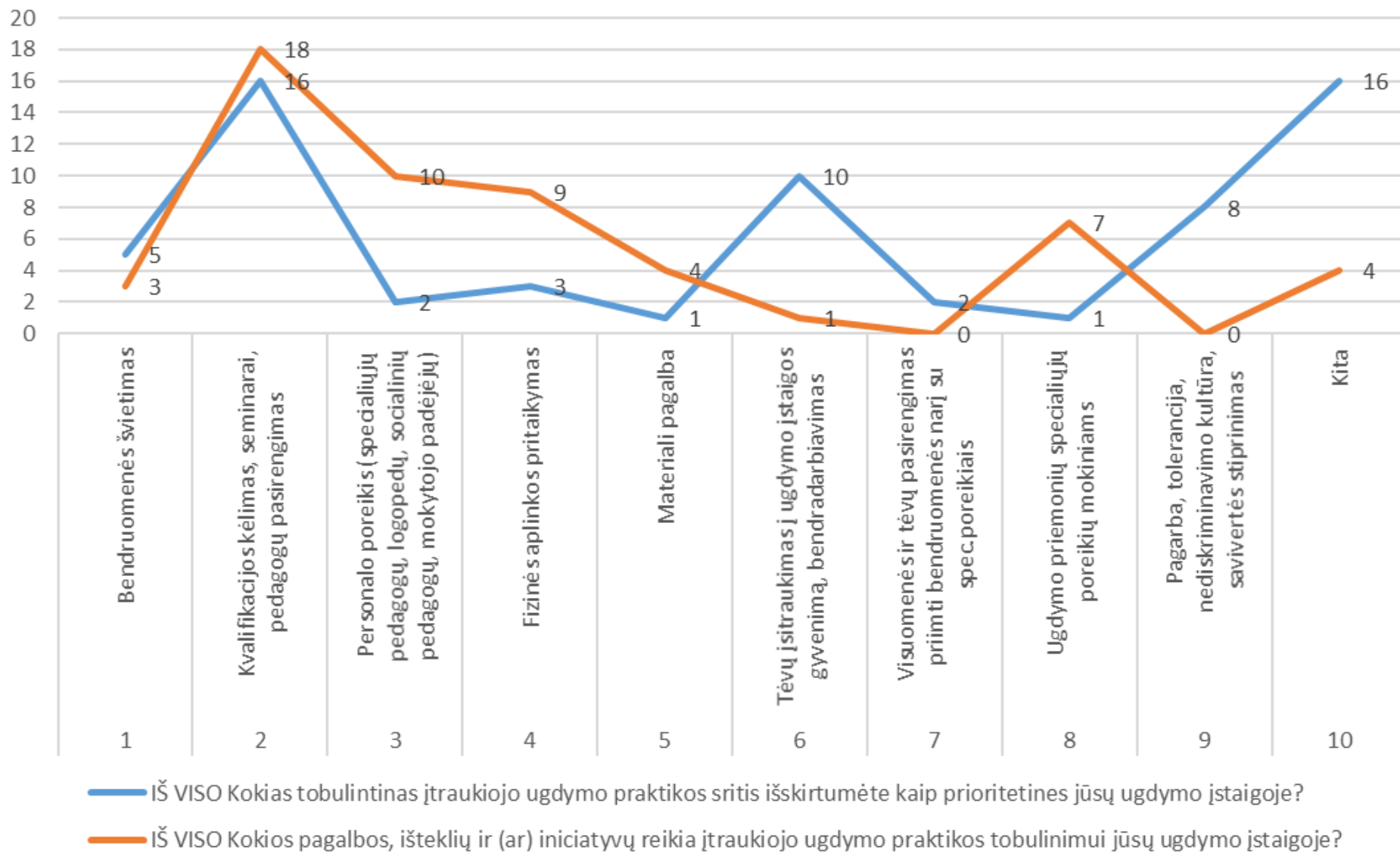

Įsivertinimas	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
MARIJAMPOLĖS R. STANKEVIČIAUS PROGIMNAZIJA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
MARIJAMPOLĖS SAV. MOKOLŲ PROGIMNAZIJA	2	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
MARIJAMPOLĖS P. ARMINO PROGIMNAZIJA	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
MARIJAMPOLĖS „ŽIBURĖLIO“ MOKYKLA-DAUGIAFUNKCIS CENTRAS	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
MARIJAMPOLĖS SŪDUVOS GIMNAZIJA	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
MARIJAMPOLĖS „ŠALTINIO“ PROGIMNAZIJA	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
MARIJAMPOLĖS SAV. IGLIAUKOS ANZELMO MATAČIO GIMNAZIJA	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
MARIJAMPOLĖS „RYTO“ PAGRINDINĖ MOKYKLA	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
MARIJAMPOLĖS „SMALSUČIO“ PRADINĖ MOKYKLA	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
MARIJAMPOLĖS SUAUGUSIŲŲ IR JAUNIMO MOKYMO CENTRAS	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
MARIJAMPOLĖS RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJA	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
MARIJAMPOLĖS ŠV. CECILIJOS GIMNAZIJA	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
MARIJAMPOLĖS SAV. ŽELSVOS PROGIMNAZIJA	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
MARIJAMPOLĖS „SAULĖS“ PRADINĖ MOKYKLA	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
MARIJAMPOLĖS JONO TOTORAČIO PROGIMNAZIJA	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
MARIJAMPOLĖS SAV. LIUDVINAVO K. BORUTOS GIMNAZIJA	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
PUIKIAI	39	23	12	3	13	7	1	1	2	0	0	4	0	2	0	1
GERAI	24	34	48	53	33	42	51	51	52	48	46	34	21	27	7	11
PAKANKAMAI	1	7	5	8	17	15	12	12	6	13	14	17	31	17	52	41
PATENKINAMAI	1	0	0	0	2	0	1	1	5	1	4	10	13	13	6	11
TOBULINTINAI	0	1	0	1	0	0	0	0	0	3	1	0	0	6	0	1

IŠVADOS:

1. Geriausiai savo mokyklos pasirengimą priimti ir ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius vertina Marijampolės R.Stankevičiaus progimnazija
- Labai gerai pasirengimą savo pasirengimą įtraukčiai įsivertino Marijampolės sav. Mokolų progimnazija, Marijampolės P.Armino progimnazija, Marijampolės „Žiburėlio“ mokykla-daugiafunkcis centras, Marijampolės „Sūduvos“ gimnazija ir Marijampolės „Šaltinio“ progimnazija.
 - Labiausiai stiprintinomis save laiko Marijampolės sav. Liudvinavo K.Borutos gimnazija, Marijampolės Jono Totoraičio progimnazija, Marijampolės „Saulės“ pradinė mokykla, Marijampolės sav. Želsvos progimnazija.

PAGALBOS POREIKIS

EIL. NR.	PAGALBOS POREIKIS	ĮTRAUKIOJO UGDYMO KULTŪROS ĮSTAIGOSE ĮSIVERTINIMAS		ĮTRAUKIOJO UGDYMO POLITIKOS ĮSTAIGOSE ĮSIVERTINIMAS		ĮTRAUKIOJO UGDYMO PRAKTIKOS ĮSTAIGOSE ĮSIVERTINIMAS		IŠ VISO	
		Kokias tobulintinas įtraukiojo ugdymo kultūros puoselėjimo sritis išskirtumėte kaip prioritetines jūsų ugdymo įstaigoje ?	Kokios pagalbos, išteklių ir (ar) iniciatyvų reikia įtraukiojo ugdymo kultūros gerinimui jūsų ugdymo įstaigoje?	Kokias tobulintinas įtraukiojo ugdymo politikos sritis išskirtumėte kaip prioritetines jūsų ugdymo įstaigoje?	Kokios pagalbos, išteklių ir (ar) iniciatyvų reikia įtraukiojo ugdymo politikos gerinimui jūsų ugdymo įstaigoje?	Kokias tobulintinas įtraukiojo ugdymo praktikos sritis išskirtumėte kaip prioritetines jūsų ugdymo įstaigoje?	Kokios pagalbos, išteklių ir (ar) iniciatyvų reikia įtraukiojo ugdymo praktikos tobulinimui jūsų ugdymo įstaigoje?	Kokias tobulintinas įtraukiojo ugdymo praktikos sritis išskirtumėte kaip prioritetines jūsų ugdymo įstaigoje?	Kokios pagalbos, išteklių ir (ar) iniciatyvų reikia įtraukiojo ugdymo praktikos tobulinimui jūsų ugdymo įstaigoje?
1	Bendruomenės švietimas	5	3	0	0	0	0	5	3
2	Kvalifikacijos kėlimas, seminarai, pedagogų pasirengimas	1	7	7	4	8	7	16	18
3	Personalo poreikis (specialiųjų pedagogų, logopedų, socialinių pedagogų, mokytojo padėjėjų)	1	5	1	4	0	1	2	10
4	Fizinės aplinkos pritaikymas	0	2	3	7	0	0	3	9
5	Materiali pagalba	0	0	0	1	1	3	1	4
6	Tėvų įsitraukimas į ugdymo įstaigos gyvenimą, bendradarbiavimas	4	0	1	0	5	1	10	1
7	Visuomenės ir tėvų pasirengimas priimti bendruomenės narį su spec.poreikiais	2	0	0	0	0	0	2	0
8	Ugdymo priemonių specialiųjų poreikių mokiniams	0	2	1	1	0	4	1	7
9	Pagarba, tolerancija, nediskriminavimo kultūra, savivertės stiprinimas	2	0	5	0	1	0	8	0
10	Kita	7	1	4	1	5	2	16	4
							IŠ VISO	64	56

IŠVADOS:

- Išanalizavus pateiktas Marijampolės bendrojo ugdymo mokyklų pasirengimo įtraukiamam ugdymui pagalbos ir/ar išteklių reikmes prioritetinėmis nurodomos kvalifikacijos kėlimo (seminarų), pedagogų pasirengimo, tėvų įsitraukimo į ugdymo įstaigos gyvenimą, bendradarbiavimo, švietimo pagalbos personalo poreikis (specialiųjų pedagogų, logopedų, socialinių pedagogų, logopedų, mokytojo padėjėjų), fizinės aplinkos pritaikymo, ugdymo priemonių įgijimo, pagarbos ir tolerancijos, nediskriminavimo kultūros, savivertės stiprinimo, bendruomenės švietimo, materialios pagalbos, visuomenės ir tėvų pasirengimo priimti bendruomenės narį su specialiais poreikiais gerinimo.
- Apibendrinus pateiktų atsakymų turinį daroma išvada, kad Marijampolės bendrojo ugdymo įstaigos įtraukties svarbiausia prioritetine sritimi bei didžiausiu išteklių ir iniciatyvų poreikiu laiko kvalifikacijos kėlimą ir pedagogų pasirengimą įtraukčiai.

IŠVADOS:

Atviri klausimai pateikė daug žvalgomosios informacijos apie respondentų individualius situacijos vertinimus mokyklų kultūros, politikos ir praktikos prioritetines ir tobulintinas sritis, pagalbos, išteklių ir/ar iniciatyvų poreikį.

Apibendrinus atvirų klausimų duomenis, išryškėjo vyraujanti ir sutampanti respondentų nuomonė:

- 16 apklausos respondentų nurodė kaip **prioritetinę ir labiausiai tobulintina** įtraukiojo ugdymo sritį - **kvalifikacijos kėlimą, seminarus, pedagogų pasirengimą**
- Visi dalyvavusieji apklausoje respondentai **didžiausiu, pagalbos pasirengiant įtraukiajam ugdymui poreikiu, ištekliumi ir/ar iniciatyva** kurie galėtų gerinti įtraukiojo ugdymo kultūrą, politiką ir praktiką taip pat nurodė įvairias **kvalifikacijos kėlimo formas, seminarus bei pedagogų parengimą?**

Rekomendacijos:

- Sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę savivaldybės švietimo įstaigų pasirengimo įtraukčiai 2022-2024 metų planui parengti.
- Atsižvelgiant į Marijampolės bendrojo ugdymo įstaigų pasirengimo įtraukiamam ugdymui įsivertinimo rezultatus tarpinstitucinei darbo grupei detaliau susipažinti su gerąja švietimo įstaigų patirtimi, parengti rekomendacijas pasirengimo įtraukčiai stiprinimui.
- Rengiant pasirengimo įtraukčiai 2022-2024 metų planą remtis duomenimis grįstais sprendimais bei atsižvelgti į šio tyrimo rezultatus ir išvadas, respondentų nurodytas išteklių ir iniciatyvų reikmes, kvalifikacijos kėlimo ir pedagogų pasirengimą įtraukčiai poreikius.
- Geriausiai savo pasirengimą įtraukiamam ugdymui įsivertinusioms Marijampolės bendrojo ugdymo mokykloms pasidalinti savo gerąja patirtimi pasirengimo įtraukčiai tarpinstitucinėje darbo grupėje, Marijampolės metodinėje taryboje ir atskiruose metodiniuose būreliuose, ugdymo įstaigų pavaduotojų ir ugdymo įstaigų vadovų lygmenyse.
- Silpniausiai savo pasirengimą įtraukčiai įsivertinusioms įstaigoms teikti švietimo ekspertinę, konsultacinę ir metodinę pagalbą pasirengiant individualius įstaigų pasirengimo įtraukčiai 2022-2024 m. planus

Dėkojame už aktyvų dalyvavimą
apklausoje, savalaikį rezultatų
pateikimą ir bendradarbiavimą

